

prima instanță, Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: A. Roșca)
instanța de apel, Curtea de Apel Bălți (jud: I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Biroul Vamal Nord,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu
Capital Străin „Megastroi” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului
Vamal Nord cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 22 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
admis apelul declarat de Biroul Vamal Nord și a fost casată hotărârea din 13
septembrie 2017 a Judecătoria Bălți, Sediul Central cu pronunțarea unei noi
hotărâri de admitere a acțiunii

c o n s t a t ă :

La data de 03 martie 2017 ÎCS „Megastroi” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de la 31 ianuarie 2017, prin
intermediul brokerului vamal, a importat marfă. În conformitate cu legislația în
vigoare, marfa a fost declarată prin depunerea la organul vamal a declarațiilor
vamale de import definitiv nr. 1170 I 700 din 30 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din
31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017.

La vămuirea mărfii importate de către ÎCS „Megastroi” SRL, organului vamal
i-au fost prezentate toate actele conform legii care confirmă valoarea în vamă.

A reliefat că conform legislației în vigoare, din moment ce declarația vamală
a fost înregistrată, aceasta este supusă controlului vamal, care include în sine
controlul documentar și controlul fizic al mărfurilor declarate, iar la fiecare etapă
de verificare a declarației vamale se întocmește actul de inspecție, adică, aceasta
este o procedură de control a declarației vamale paralel cu cea tapată pe suport de
hârtie.

Declarantul a stabilit valoarea în vamă a mărfii în baza metodei nr. 1, adică în
baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit, astfel,
organului vamal i-au fost prezentate toate actele conform prevederilor legale
invocate de către colaboratorul vamal care confirmă pe deplin valoarea în vamă
declarată.

Reclamanta a reiterat că examinând setul de documente prezentat, colaboratorii vamali ai Biroului Vamal Nord au ajuns la concluzia că setul de documente confirmă pe deplin veridicitatea datelor privind valoarea în vamă declarată de declarant.

Astfel, potrivit declarațiilor vamale nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017 (marfa brichete) cu ruta Romanovca (UA) - Bălți (MD), nr. 1170 I 700 din 31 ianuarie 2017 (marfa OSB) cu ruta Livov (UA) - Bălți (MD), nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017 (scândură tivită) cu ruta Korostisev (UA) - Bălți (MD) și apoi nr. 1170 I 1177 din 13 februarie 2017, nr. 1170 I 1178 din 13 februarie 2017, nr. 1170 I 1245 din 14 februarie 2017, nr. 1170 I 1312 din 16 februarie 2017, nr. 1170 I 1484 din 20 februarie 2017, nr. 1170 I 1524 din 21 februarie 2017, nr. 1170 I 1637 din 23 februarie 2017, nr. 1170 I 1638 din 23 februarie 2017, nr. 1170 I 1770 din 27 februarie 2017, ÎCS „Megastroi” SRL a transportat marfă cu autocamioanele private ale ÎCS „Megastroi” SRL, fiind conduse de angajații ÎCS „Megastroi” SRL, prin urmare toate cheltuielile de transport în mărime de 8 251 de lei, în mărime de 9 007 lei, 81 741 lei, în mărime de 7 735 de lei, în mărime de 7728 de lei, în mărime de 9 804 lei, în mărime de 7 721 de lei, în mărime de 9 808 lei, în mărime de 9 246 de lei, în mărime de 9214 lei, în mărime de 9221 de lei, în mărime de 9808 lei, la declarațiile în speță s-a calculat reieșind din cheltuielile directe (combustibil, uzura transportului, salariul șoferilor) și au fost reflectate asupra întreprinderii, care au fost prezentate la declarațiile vamale în speță, cu ulterioara descifrare conform cerințelor legale, cât și organului vamal pentru confirmarea valorii în vamă, și anume la direcția valoare în vamă a Biroului Vamal Nord.

Temeiul de bază a rectificării s-a indicat pct. 23 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, care prevede că, în cazul în care transportul este gratuit sau este asigurat de către cumpărător, cheltuielile de transport până la locul de introducere, se calculează potrivit tarifelor prevăzute la pct. 24, practicate pentru același tip de transport și se includ în valoarea în vamă. În lipsa a astfel de informații tariful este calculat în baza datelor privind cheltuielile de transport declarate anterior pentru același mod de transport, distanța parcursă și cantitate (volum) transportată.

Reclamanta a susținut că inspectorul în domeniul vămuirii la rectificarea cheltuielilor de transport nu a luat în considerație prevederile Hotărârii Guvernului evidențiate, nu a luat în considerație argumentele și probele expuse în materialele anexate prin ce a dat dovadă de examinare superficială neavând ca bază careva temeieri de fapt și de drept, care a dus la majorarea cheltuielilor de transport neîntemeiate.

La fel, a menționat că toate distanțele dintre rute cu mult diferă, pe când suma majorată a cheltuielilor de transport este identică la toate rutele, și anume 12 000 lei.

A considerat că acțiunile Biroului Vamal Nord sunt ilegale, neîntemeiate prin ce au fost încălcate drepturile fundamentale, deoarece potrivit criteriilor desemnate în aliniatul (3) pct. 23, pct. 24, al capitolului IV (Dispoziției referitor la cheltuielile de transport) din Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016 rectificarea cheltuielilor urmează să fie efectuată în baza aliniatului 2.

Totodată reclamanta menționat că inițial de către inspectorul în domeniul vămuirii au fost rectificate cheltuielile de transport până la 20 000 lei, în temeiul pct. 23 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, ulterior au

fost diminuate până la suma de 12 000 lei, fapt confirmat prin actele de inspecție din 30 ianuarie 2017 și 01 februarie 2017 la declarațiile vamale nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017 (marfa brichete) cu ruta Romanovca (UA) - Bălți (MD), nr. 1170 I 700 din 31 ianuarie 2017 (marfa OSB) cu ruta Livov (UA) - Bălți (MD), nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017 (scândură tivită) cu ruta Korostisev (UA) - Bălți (MD).

Reclamanta a solicitat validarea declarațiilor vamale nr. 1170 I 700 din 30 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, nr. 1170 I 1177 din 13 februarie 2017, nr. 1170 I 1178 din 13 februarie 2017, nr. 1170 I 1245 din 14 februarie 2017, nr. 1170 I 1312 din 16 februarie 2017, nr. 1170 I 1484 din 20 februarie 2017, nr. 1170 I 1524 din 21 februarie 2017, nr. 1170 I 1637 din 23 februarie 2017, nr. 1170 I 1638 din 23 februarie 2017, nr. 1170 I 1770 din 27 februarie 2017, conform metodei 1, anularea actelor de inspecție la declarațiile vamale nr. 1170 I 700 din 30 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, nr. 1170 I 1177 din 13 februarie 2017, nr. 1170 I 1178 din 13 februarie 2017, nr. 1170 I 1245 din 14 februarie 2017, nr. 1170 I 1312 din 16 februarie 2017, nr. 1170 I 1484 din 20 februarie 2017, nr. 1170 I 1524 din 21 februarie 2017, nr. 1170 I 1637 din 23 februarie 2017, nr. 1170 I 1638 din 23 februarie 2017, nr. 1170 I 1770 din 27 februarie 2017.

La data de 18 mai 2017, reclamanta a depus cererea de concretizare a cerințelor acțiunii, prin care a solicitat anularea actelor de inspecție la declarațiile vamale nr. 1170 I 700 din 30 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017, și nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, și validarea declarațiilor vamale nr. 1170 I 700 din 30 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, conform metodei I.

Prin hotărârea din 13 septembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Megastroi” SRL împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actului administrativ, au fost anulate actele de inspecție la declarațiile vamale nr. 1170 I 700 din 30 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017 și nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017 emise de Biroul Vamal Nord, a fost dispusă validarea declarațiilor vamale nr. 1170 I 700 din 30 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017 și nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, conform metodei I.

La data de 14 septembrie 2017, Biroul Vamal Nord a depus apel nemotivat, iar la data de 17 noiembrie 2017 a depus apel motivat și a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea înaintată.

Prin decizia din 22 martie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost admisă cererea de apel declarată de Biroul Vamal Nord. A fost casată integral hotărârea din 13 septembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Megastroi” împotriva Biroului Vamal Nord. A fost anulate, ca fiind emise contrar prevederilor legii, actele cu caracter administrativ, actele de inspecție la declarațiile vamale cu nr. 1170 I 710 din 31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 700 din 31 ianuarie 2017 și nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, emise de către Biroul Vamal Nord cu privire la calculul drepturilor de import față de ÎCS „Megastroi” SRL, cu obligarea Biroului Vamal Nord să valideze declarațiile vamale cu nr. 1170 I 710 din 31 ianuarie 2017; nr. 1170 I 700 din 31 ianuarie 2017 și nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017.

La 05 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Biroul Vamal Nord a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată au interpretat eronat prevederile legale, deoarece circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

A relevat că declarantul a perfectat operațiunile de import la DV nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017 și DV nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, pe suport de hârtie.

În ceea ce privește operațiunile de import la DV nr. 1170 I 700 din 29 ianuarie 2017, declarantul le-a perfectat cu utilizarea procedurii vămuirii electronice (informaționale) a mărfurilor, depunând declarația vamală și prezentând documentele necesare pentru confirmarea valorii în vamă în format electronic, fără suport de hârtie, cu aplicarea semnăturii digitale, în baza Legii nr. 91 din 29 mai 2014 „Privind semnătura electronică și documentul electronic” și „Regulamentul cu privire la procedura vămuirii electronice a mărfurilor la import”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 904 din 13 noiembrie 2013.

A menționat că, cadrul legal de care se conduce organul vamal în vederea corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor importate este reglementat de prevederile art. VII din Acordul general pentru Tarife și Comerț (GATT, 1994), la care Republica Moldova este parte, Acordului de punere în aplicare a art. VII al GATT, Codului vamal nr. 1149-XIX din 20 iulie 2000, Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 947 din 15 august 2016 și a altor acte normative (pct. 19 Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 24.12.2010 „Cu privire la practica examinării în contencios administrativ a litigiilor legate de aplicare a legislației vamale”).

Respectiv, reieșind din specificul activității organului vamal, de asigurare a securității economice a statului și exercitării controlului asupra corectitudinii declarării și determinării valorii în vamă a mărfurilor, în procesul controlului vamal a mărfii importate de către ÎCS „Megastroi” SRL, Sistemul Informațional Integrat Vamal a identificat riscul de subevaluare a cheltuielilor de transport declarate, care sunt incluse în valoarea în vamă, ceea ce determină efectuarea de către colaboratorul vamal a controlului documentar și a corectitudinii valorii în vamă a mărfurilor declarate.

Astfel, conform normelor INCOTERMS, condițiile de livrare la toate tranzacțiile în litigiu, au fost declarate de către declarant FCA, care prevede că livrarea mărfii este asigurată cu transportul cumpărătorului.

Din documentele anexate se evidențiază că, transportul mărfii a fost asigurat de către agentul economic importator ÎCS „Megastroi” SRL cu mijloacele de transport proprii, suportând cheltuieli de transport tur/retur (din Republica Moldova - spre Ucraina și din Ucraina - spre Republica Moldova), adică spre Ucraina s-a deplasat gol, fără marfă, și după încărcarea mărfii, în Ucraina, s-a deplasat încărcat cu marfa spre Republica Moldova.

Cheltuielile de transport sunt reflectate în rubrica 12 a declarației vamale.

Conform Ordinului Serviciului Vamal nr. 346-0 din 24 decembrie 2009, referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu (Monitorul Oficial nr. 197-200/876 din 31 decembrie 2009) în rubrica 12 – „ELEMENTE PENTRU VALOARE” se

completează de către sistemul informațional automat, cu date despre cheltuielile totale care conform legislației în vigoare trebuie să fie incluse în valoarea în vamă (baza impozabilă) a mărfurilor.

Astfel, la DV nr. 1170 I 700 din 29 ianuarie 2017 condițiile de livrare au fost FCA Camianca-Buzica (reg. Livov), cu cheltuielile de transport declarate în mărime de 9 007,00 lei (sau 447 USD, conform cursului oficial al BNM din 29 ianuarie 2017, care constituia 20,1088). Ruta declarată (conform informației din descifrarea cheltuielilor de transport) este Republica Moldova, Bălți - Ucraina, Camianca-Buzica (regiunea Livov) - Republica Moldova, Criva (punctul de introducere/ traversare a frontierei vamale).

La DV nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017 condițiile de livrare au fost FCA Romanov (reg. Jitomir), cu cheltuielile de transport declarate în mărime de 8 251,00 lei (sau 411 USD, conform cursului oficial al BNM din 31 ianuarie 2017, care constituia 20,0393). Ruta declarată (conform informației din descifrarea cheltuielilor de transport) este Republica Moldova, Bălți - Ucraina, Romanov (regiunea Jitomir) - Republica Moldova, Otaci (punctul de introducere/ traversare a frontierei vamale).

Iar, la DV nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017 condițiile de livrare au fost FCA Korostișev (reg. Jitomir), cu cheltuielile de transport declarate în mărime de 8 174,00 de lei (sau 408 USD, conform cursului oficial al BNM din 01 februarie 2017, care constituia 20,0121). Ruta declarată (conform informației din descifrarea cheltuielilor de transport) este Republica Moldova, Bălți - Ucraina, Korostișev (regiunea Jitomir) - Republica Moldova, Otaci (punctul de introducere/traversare a frontierei vamale).

Distanța parcursă pe rutele declarate (tur - retur), sus menționate, este de aproximativ 650 km, cu un tarif per / km de aproximativ 0,63-0,68 USD (447 USD /411 USD / 408 USD : 650 km).

Conform pct. 31 alin. (1) al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, verificarea corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor importate este efectuată în baza evaluării de către organul vamal a riscurilor determinate/ potențiale în cadrul perfectării tranzacțiilor de import a mărfurilor.

Astfel, colaboratorii vamali în urma analizei riscului și efectuării controlul documentar aferent tranzacțiilor date, a constatat că cheltuielile de transport declarate pentru livrarea mărfurilor pe rutele declarate sunt cu mult mai mici comparativ cu nivelurile uzuale ale costului de transport declarate și acceptate de către organul vamal pentru același mod de transport și sunt net inferioare tarifului uzual practicat pentru aceleași moduri de transport. De asemenea, documentul prezentat la momentul vămuii privind cheltuielile de transport nu este documentul de bază ce confirmă pe deplin valoarea anunțată și nu corespunde cerințelor stabilite în actele normative, și de asemenea, declarantul alte documente sau acte în scopul confirmării valorii în vamă nu a prezentat.

Colaboratorii vamali care au perfectat declarațiile vamale, contrapunând datele prezentate și analizând informația disponibilă în Sistemul Informațional al Serviciului Vamal ASYCUDA World privind cheltuielile de transport declarate anterior pentru același mod de transport, distanță parcursă și cantitate (volum) transportată, a constatat că alți importatori de mărfuri identice/ similare, numai într-o direcție (Ucraina (reg. Livov și reg. Jitomir) - Republica Moldova (punctul de introducere / traversare a frontierei vamale) au declarat cheltuieli de transport

mai mari, și anume de la 600 USD până la 1 200 USD, deci este evident că cheltuielile de transport declarate sunt net inferioare tarifului uzual practicat pentru același mod de transport.

Recurentul susține că aceste aspecte de către instanța de apel la adoptarea deciziei nu au fost luate în considerație.

La fel, pentru confirmarea cheltuielilor de transport la importurile efectuate din Ucraina, declarantul ÎCS „Megastroi” SRL la fiecare declarație vamală a prezentat o descifrare, un document care la denumit „калькуляция транспортных расходов”, cu indicarea cheltuielilor „care au fost suportate”. Acest document nu reprezintă actul de bază ce confirmă suportarea de către importator a cheltuielilor de transport și este un simplu document imprimat la calculator, care nu este dovedit documentar și care trezește dubii.

De asemenea, recurentul a relatat că în prima instanță, solicitându-se de la ÎCS „Megastroi” SRL de a confirma cheltuieli de transport declarate, aceasta a fost în imposibilitate de a le confirma. Necăținând la imposibilitatea de confirmare a cheltuielilor de transport declarate, în motivarea deciziei instanței de apel a fost menționat că, ÎCS „Megastroi” SRL a prezentat acte justificative care confirmă cheltuielile reale cu privire la transportul mărfii, ceea ce nu corespunde realității.

Cheltuielile de transport care sunt incluse în valoarea în vamă și constituie baza impozabilă a mărfii importate, nu au atribuție cu cheltuielile incluse în declarația pe venit, care se depune la organul fiscal, conform legislației fiscale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 22 martie 2018.

Recurentul a recepționat copia deciziei motivate la data de 17 mai 2018 (f.d. 42, Vol. II)

Astfel, recursul, declarat la data de 05 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal, este în termen.

În conformitate cu art. 440, alin. (2) Cod de procedură civilă, recursul declarat de Biroul Vamal Nord, prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Conform art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând în limitele invocate în recurs legalitatea hotărârii atacate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizie instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Conform art. 1, alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost pricinuită.

Articolul 2 și 3 al Legii contenciosului administrativ, statuează că, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ î-1 constituie actul administrativ cu caracter normativ sau individual, contractul administrativ, nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată atât în art. 2 din Legea contenciosului administrativ, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997.

Potrivit acestor reglementări, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Astfel, actele cauzei cert denotă că la data de 03 martie 2017 ÎCS „Megastroi” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Nord, concretizată prin cererea din data de 18 mai 2017 și a solicitat anularea actelor de inspecție la declarațiile vamale nr. 1170 I 700 din 31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017, și nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, și validarea declarațiilor vamale nr. 1170 I 700 din 31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, conform metodei I.

Tot actele cauzei atestă că ÎCS „Megastroi” SRL, prin intermediul declarantului / specialistului în domeniu vămuirii Veaceslav Durnea, a depus la organul vamal următoarele declarații vamale de import definitiv:

DV nr. 1170 I 700 din 29 ianuarie 2017, prin care au fost vămuite mărfuri lemnoase „Panouri numite „Oriented Stand Board”, neprelucrate, OSB/3/8.0/2500* 1250/1 - 1320 buc.”, în total 33,00 m³, codul mărfii 44101210, în valoare totală de 142 998,65 de lei, importate de la TOV „Свисс Кроно”, regiunea Livov, or. Camianca-Buzica, str. Ia. Mudrogo 62, Ucraina;

DV nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017, prin care au fost vămuite mărfuri lemnoase „Rumeguș din lemn pentru foc sub formă de brichete „împachetate în Big-Begi”, în cantitate de 22 000 de kg, codul mărfii 44013910, în valoare totală de 47 255,22 de lei, importate de la ООО „Вивад 09”, regiunea Jitomir, or. Romanov, str. Zavodscaia 26, Ucraina;

DV nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, prin care au fost vămuite mărfuri lemnoase „Lemn de conifere tăiat longitudinal, negeluit, neșlefuit, de pin din specia „pinus sylvestris 1”, scânduriță tivită (calitatea 2,3) 50*100-150*6000 mm”, în total 29,70 m³, codul mărfii 44071093, în valoare totală de 77 379,53 de lei, importate de la ГП „Коростышевское Лесное Хозяйство”, regiunea Jitomir, or. Korostișev, str. Promislova 9, Ucraina.

Prin hotărârea din 13 septembrie 2017 a Judecătorei Bălți, sediul Central a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Megastroi” SRL împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actului administrativ, au fost anulate actele de inspecție la declarațiile vamale nr. 1170 I 700 din 31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017 și nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017 emise de Biroul Vamal Nord, a fost dispusă validarea declarațiilor vamale nr. 1170 I 700 din 31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017 și nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, conform metodei I.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 22 martie 2018 a admis cererea de apel declarată de Biroul Vamal Nord. A casat integral hotărârea din 13 septembrie 2017 a Judecătorei Bălți, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri prin care a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Megastroi” SRL împotriva Biroului Vamal Nord. A anulat, ca fiind emise contrar prevederilor legii, actele cu caracter administrativ, actele de inspecție la declarațiile vamale cu nr. 1170 I 710 din 31 ianuarie 2017, nr. 1170 I 700 din 31 ianuarie 2017 și nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017, emise de către Biroul Vamal Nord cu privire la calculul drepturilor de import față de ÎCS „Megastroi” SRL, cu obligarea Biroului Vamal Nord de a valida declarațiile vamale cu nr. 1170 I 710 din 31 ianuarie 2017; nr. 1170 I 700 din 31 ianuarie 2017 și nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017.

În speță, Colegiul consideră soluțiile instanțelor de judecată ierarhic inferioare ca fiind greșite, emise ca rezultat al interpretării eronate a normelor materiale.

Astfel, conform art. 178, alin. (1) lit. a) și c) Cod vamal, declarantul este obligat să declare mărfurile și mijloacele de transport conform procedurii stabilite de prezentul cod și de alte acte normative și să prezinte organului vamal documentele și informațiile suplimentare necesare vămuirii.

Conform art. 6 al Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, la trecerea mărfii peste frontiera vamală, declarantul anunță valoarea în vamă a acesteia autorității vamale. Modul și condițiile de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe și scoase de pe teritoriul vamal, precum și forma declarației se stabilesc de către Guvern în conformitate cu prezenta lege și cu tratatele internaționale ratificate de Republica Moldova.

Art. 7 alin. (1) al aceleiași legi, statuează că, valoarea în vamă a mărfii anunțată de declarant și datele suplimentare referitoare la ea trebuie să fie veridice și confirmate prin acte.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) și (2) Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, autoritatea vamală exercită controlul asupra corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii. Autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privința corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunțate de declarant.

Conform art. 179 alin. (1) și (1¹) Cod vamal, declarația vamală, care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii. În cazul depunerii declarației vamale în format electronic, toate documentele necesare vămuirii se depun în format electronic, cu aplicarea pe declarația vamală a semnăturii digitale, eliberată de Centrul de certificare a cheilor publice al autorităților administrației publice.

Totodată, conform pct. 29 alin. (1) al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, pentru confirmarea valorii în vamă a mărfurilor importate, declarantul prezintă acte potrivit prevederilor pct. 29¹ din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 2 noiembrie 2005.

Astfel, în conformitate cu pct. 29¹ din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, declarația vamală se depune la organele vamale fiind însoțită de acte care confirmă datele înscrise în declarație, dar minimum de următoarele acte obligatorii: a) factura; b) documentele de transport; c) actele permise, necesare pentru acordarea liberului de vamă.

În corespundere cu pct. 29 alin. (3) al Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, declarantul, din proprie inițiativă, este în drept să prezinte și alte acte, în scopul confirmării valorii în vamă anunțate.

În speță, ÎCS „Megastroi” SRL a anunțat valoarea în vamă prin Metoda I „Metoda de evaluare în baza valorii tranzacției cu marfă respectivă, ori în baza prețului efectiv plătit sau care urmează să fie plătit”.

Conform art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, la determinarea valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, în valoarea tranzacției se includ următoarele componente în cazul în care nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii:

a) cheltuielile pentru transportul mărfii la aeroport sau în alt loc de introducere a mărfii pe teritoriul vamal:

- cheltuielile aferente asigurării;
- costul transportului;
- costul încărcării, descărcării și transbordării mărfii;

b) cheltuielile suportate de cumpărător:

- comisioanele și primele pentru brokeri, cu excepția comisiunilor pentru achiziționarea mărfii;

- costul containerelor și/ sau al altui ambalaj de folosință repetată, dacă, în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor, acestea sunt considerate un tot întreg cu marfa;

- costul ambalajului, inclusiv costul materialelor de ambalaj și al lucrărilor de ambalare;

c) valoarea, calculată în mod corespunzător, a următoarelor mărfuri și servicii oferite, direct sau indirect, de cumpărător, în mod gratuit sau la preț redus, în scopul utilizării la producerea ori exportarea mărfii evaluate, în măsura în care această valoare nu a fost inclusă în prețul efectiv plătit sau de plătit:

- materiale, componente, părți și alte elemente similare, încorporate în marfă;

- instrumente, matrițe, forme și alte componente similare, utilizate la producerea mărfii;

- materiale cheltuite la producerea mărfii;

- lucrări de inginerie, de dezvoltare, lucrări de artă și design, planuri și schițe, executate în afara țării și necesare pentru producerea mărfii;

d) redevențele și taxele pentru licențe referitoare la mărfurile de evaluat, pe care cumpărătorul este obligat să le achite, direct sau indirect, ca o condiție a vânzării mărfurilor de evaluat, în cazul în care aceste redevențe și drepturi de licență nu au fost incluse în prețul efectiv plătit sau de plătit;

e) partea din venitul de la orice revânzare, transmitere sau utilizare ulterioară a mărfii, care ar reveni, direct sau indirect, vânzătorului.

Astfel, Colegiul reține că, în procesul controlului vamal a mărfii importate de către ÎCS „Megastroi” SRL, Sistemul Informațional Integrat Vamal a identificat riscul de subevaluare a cheltuielilor de transport declarate, care sunt incluse la valoarea în vamă, ceea ce a determinat efectuarea de către colaboratorul vamal a controlului documentar și a corectitudinii valorii în vamă a mărfurilor declarate.

Potrivit INCOTERMS, condițiile de livrare la toate tranzacțiile în litigiu, au fost declarate de către declarant FCA, care prevede că, livrarea mărfii este asigurată de către cumpărător.

Aici este de menționat că, la importurile conform DV nr. 1170 I 700 din 29.01.2017 condițiile de livrare au fost FCA Camianca-Buzica (reg. Livov), cu cheltuielile de transport declarate în mărime de 9 007,00 lei (sau 447 USD, conform cursului oficial al BNM din 29 ianuarie 2017, care constituia 20,1088). Ruta declarată (conform informației din descifrarea cheltuielilor de transport) este Republica Moldova, Bălți - Ucraina, Camianca-Buzica (regiunea Livov) - Republica Moldova, Criva (punctul de introducere/ traversare a frontierei vamale); la DV nr. 1170 I 716 din 31 ianuarie 2017 condițiile de livrare au fost FCA Romanov (reg. Jitomir), cu cheltuielile de transport declarate în mărime de 8 251,00 lei (sau 411 USD, conform cursului oficial al BNM din 31 ianuarie 2017, care constituia 20,0393). Ruta declarată (conform informației din descifrarea cheltuielilor de transport) este Republica Moldova, Bălți - Ucraina, Romanov (regiunea Jitomir) - Republica Moldova, Otaci (punctul de introducere/ traversare a frontierei vamale), și la DV nr. 1170 I 764 din 01 februarie 2017 condițiile de livrare au fost FCA Korostișev (reg. Jitomir), cu cheltuielile de transport declarate în mărime de 8 174,00 de lei (sau 408 USD, conform cursului oficial al BNM din 01 februarie 2017, care constituia 20,0121). Ruta declarată (conform informației din descifrarea cheltuielilor de transport) este Republica Moldova, Bălți - Ucraina, Korostișev (regiunea Jitomir) - Republica Moldova, Otaci (punctul de introducere/traversare a frontierei vamale).

Distanța parcursă pe rutele declarate (tur - retur), sus menționate, este de aproximativ 650 km, cu un tarif per / km de aproximativ 0,63-0,68 USD (447 USD /411 USD / 408 USD : 650 km).

Or, în conformitate cu pct. 31 al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, verificarea corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor importate este efectuată în baza evaluării de către organul vamal a riscurilor determinate/ potențiale în cadrul perfectării tranzacțiilor de import a mărfurilor.

Astfel, colaboratorii vamali în urma analizei riscului și efectuării controlului documentar aferent tranzacțiilor date, au constatat că cheltuielile de transport declarate pentru livrarea mărfurilor pe rutele declarate sunt cu mult mai mici comparativ cu nivelurile uzuale ale costului de transport declarate și acceptate de către organul vamal pentru același mod de transport.

De asemenea, documentul prezentat la momentul vămuii privind cheltuielile de transport nu este documentul de bază ce confirmă pe deplin valoarea anunțată și nu corespunde cerințelor stabilite în actele normative, la fel, declarantul alte documente sau acte în scopul confirmării valorii în vamă nu a prezentat.

Colegiul reține că colaboratorii vamali care au perfectat declarațiile vamale, contrapunând datele prezentate și analizând informația disponibilă în Sistemul Informațional al Serviciului Vamal, ASYCUDA World privind cheltuielile de transport declarate anterior pentru același mod de transport, distanță parcursă și cantitate (volum) transportată, au constatat că alți importatori de mărfuri identice/ similare, au declarat cheltuieli de transport mai majore, și anume: - din Ucraina, numai într-o direcție, (Ucraina (reg. Livov și reg. Jitomir) - Republica Moldova (punctul de introducere / traversare a frontierei vamale) au declarat cheltuieli de transport de la 600 USD până la 1200 USD.

Deci, pentru conformarea cu cadrul legal, elementul de bază impozabil cu drepturi de import „cheltuielile de transport” (rubrica 12 a declarațiilor vamale) al declarantului ÎCS „Megastroi” SRL, la declarațiile vamale prin importul de mărfuri

din Ucraina (Livov si Jitomir), a fost rectificat la 12 000 de lei, ceea ce constituie aproximativ 600 USD, folosindu-se ca bază tranzacții analogice declarate anterior (declarațiile vamale din Sistemul Informațional al Serviciului Vamal ASYCUDA World).

Conform art. 11 alin. (4), lit. c) al Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, metoda respectivă nu poate fi aplicată dacă informația folosită de declarant la anunțarea valorii în vamă a mărfii nu este veridică sau nu este confirmată prin acte.

Este de menționat că, potrivit pct. 23 al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, în vederea aplicării art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la tariful vamal se ia în considerare următoarele:

1) în cazul în care transportarea se efectuează cu diferite tipuri de transport, se iau în calcul cheltuielile pentru fiecare tip de transport;

2) atunci când mărfurile sunt facturate la un preț unic franco destinație, cheltuielile aferente transportului în Republica Moldova nu se deduc din acest preț;

3) în cazul în care transportul este gratuit sau este asigurat de către cumpărător, cheltuielile de transport până la locul de introducere, se calculează potrivit tarifelor prevăzute la pct. 24, practicate pentru același tip de transport și se includ în valoarea în vamă. În lipsa a astfel de informații tariful este calculat în baza datelor privind cheltuielile de transportare declarate anterior pentru același mod de transport, distanță parcursă și cantitate (volum) transportată;

4) atunci când declarația vamală în detaliu cuprinde mai multe articole, cheltuielile pentru transportul, încărcarea, descărcarea, reîncărcarea, transbordarea mărfurilor se repartizează direct proporțional la greutatea brută a mărfii;

5) cheltuielile pentru asigurarea mărfurilor se repartizează direct proporțional la valoarea acestora.

Conform art. 100 Cod Fiscal, valoarea impozabilă a mărfurilor importate constituie valoarea lor vamală, determinată în conformitate cu legislația vamală, precum și impozitele și taxele care urmează a fi achitate la importul acestor mărfuri, cu excepția T.V.A. În cazul absenței documentelor care confirmă valoarea mărfurilor importate sau în cazul diminuării de către importator a valorii mărfurilor, valoarea impozabilă a mărfurilor este determinată de către autoritățile vamale în modul stabilit la alin.(1) și în conformitate cu drepturile acordate acestor autorități de legislație.

Astfel, Colegiul consideră că colaboratorii vamali cu respectarea prevederilor legale au întocmit în Sistemul Informațional ASYCUDA World actul de inspecție la fiecare declarație vamală în litigiu și l-a transmis declarantului. Rectificarea cheltuielilor de transport, care este un element constitutiv al valorii în vamă, colaboratorii vamali au informat declarantul ÎCS „Megastroi” SRL, prin intermediul actului de inspecție, rectificările fiind efectuate în corespundere cu nivelurile uzuale practicate pentru același mod de transport, distanță parcursă și cantitate (volum) transportat, potrivit pct. 23 alin. (3) al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016.

Totodată, Colegiul reține că, ulterior, declarantul a perfectat altă declarație vamală unde și-a aplicat semnătura și ștampila în rubrica 54 a declarației vamale, fapt care denotă acceptarea valorii în vamă a cheltuielilor de transport propuse de către organul vamal.

Or, în caz de dezacord cu valoarea în vamă a cheltuielilor de transport propuse de către Biroul Vamal Nord, declarantul era în drept să nu accepte și să nu perfecteze altă declarație vamală, dar avea dreptul să solicite termen suplimentar pentru a prezenta documente confirmative.

Mai mult ca atât, ÎCS „Megastroi” SRL a operat de sine stătător modificările necesare în declarațiile vamale, prin aplicarea valorii cheltuielilor de transport propuse de către organul vamal și a metodei 6 de rezervă, acceptate de organul vamal.

De asemenea, este de menționat că, Actul de inspecție este un act unilateral de voință și purtător de efecte juridice, deoarece prin emiterea lui, sunt stabilite anumite obligații în sarcina declarantului, care poate fi utilizat numai în cadrul implementării modulelor Sistemului ASYCUDA World, față de utilizatorii acestui sistem, în cazul prelucrării declarației vamale în detaliu prin procedee informatice.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că hotărârile instanțelor judecătorești sunt neîntemeiate, iar argumentele invocate de către recurent sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a respinge cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Megastroi” SRL.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. b), alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Biroul Vamal Nord.

Se casează integral decizia din 22 martie 2018 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 13 septembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, Sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Megastroi” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actului administrativ, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Megastroi” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Galina Stratulat